

مجلهٔ ارمغان

تاسیس بهمن ماه ۱۳۹۸ شمسی

(ادیب کیست)

کلمه « ادیب » در عصر حاضر فوق العاده شایع الاستعمال و متصفین باین صفت یا ملقبین باین لقب بجدی فراوانند که تعداد آنان ممکن نیست

بدین مناسبت شایسته است که معنای این کلمه را مطابق متن واقع توضیح دهیم تا معلوم گردد که آیا حقیقتاً امروزه در مملکت ما اینهمه ادیب وجود دارد یا نه

و عبارت دیگر آیا استعمال کلمه ادیب و صفاً و لقباً در موضوع اینهمه اشخاص بر سبیل حقیقت است یا اینکه مجازاً در معنای دیگری استعمال شده و از کثرت استعمال حقیقت ثانوی در این معنای تازه پیدا کرده است ؟

ادیب در لغت بمعنای زیرک و نگاهدارنده حد هر چیز است و در اصطلاح علمای ادب عبارت است از کسی که دارای

علم ادب باشد. علم ادب نیز بشانزده قسم تقسیم شده که هشت قسم آنها با اصول علم ادب و هشت قسم دیگر بفروع اختصاص یافته و موسوم گردیده چنانچه ذیلا اشارت میرود

« اقسام هشت گانه اصول »

(۱) علم خط - و آن عبارت است از معرفت تصور الفاظ بحروف هجا « ۱ » و کیفیت ترکیب و احوالی که باعتبار کتابت طاری می شود

« ۲ » علم لغت - و آن عبارت است از معرفت مدلولات کلمات مطلقا

« ۳ » علم تصریف - و آن عبارت است از شناختن اصولی که بدانها کمیت اینیه کلمات و کیفیت اوزان و تفریقات لاحقہ معلوم گردد

(۴) علم اشتقاق - و آن عبارت است از دانستن کیفیت رد

صیغ مختلفه باصل واحد

« ۵ » علم نحو - و آن عبارت است از معرفت کلام از حیث اعراب و بنا

« ۶ » علم معانی - و آن علمی است که شناخته میشود باو کیفیت مطابقه کلام بامقتضای حال .

« ۷ » علم بیان - و آن عبارت است از علمی که شناخته

« ۱ » هجاء بر وزن کساء پاره پاره کردن لفظ است بحروف مقطعه و نیز بمعنی شکل و مانند استعمال میشود و حروف مقطعه را از آن هجا خوانند که هر حرفی بیک شکل مخصوص کتابت میشود